

R O M Â N I A
MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA
CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

PLAN MANAGERIAL
PENTRU EXERCITAREA ATRIBUȚIILOR SPECIFICE FUNCȚIEI DE
PROCUROR ȘEF AL DIRECȚIEI NAȚIONAE ANTICORUPȚIE

Laura-Codruța Kövesi

- București, 2013 -

Activitatea de procuror șef al Direcției Naționale Anticorupție presupune responsabilități manageriale distribuite în mod echilibrat pe dimensiunea organizatorică și administrativă și, respectiv, pe dimensiunea coordonării activităților profesionale în interiorul structurii specializate.

Principalele obiective asumate - realizabile prin măsuri flexibile și active care să valorifice eficient resursele umane, materiale și financiare - vizează:

- îndeplinirea măsurilor stabilite de către Comisia Europeană în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare a progreselor României;*
- optimizarea managementului organizațional și creșterea eficienței și operativității activității de urmărire penală;*
- consolidarea și apărarea statutului procurorului;*
- creșterea transparenței și îmbunătățirea comunicării cu publicul, societatea civilă și mass media;*
- perfecționarea cadrului normativ cu relevanță directă pentru activitatea Direcției Naționale Anticorupție prin identificarea impedimentelor de natură legislativă și formularea de propuneri de soluționare a acestora.*

PREZENTARE SINTETICĂ A DNA

Direcția Națională Anticorupție este organizată și funcționează în baza Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 43/2002, cu modificările și completările ulterioare, ca o structură specializată în combaterea infracțiunilor de corupție, cu personalitate juridică, în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Direcția Națională Anticorupție este condusă de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție prin intermediul procurorului șef al direcției, este independentă în raport cu instanțele judecătorești și cu parchetele de pe lângă acestea, precum și în relațiile cu celelalte autorități publice, exercitându-și atribuțiile numai în temeiul legii și pentru asigurarea respectării acesteia.

Potrivit legii, direcția își exercită atribuțiile pe întreg teritoriul României, prin procurori specializați în lupta împotriva corupției, având în organizare o structură centrală și servicii și birouri teritoriale. În cadrul direcției funcționează ofițeri și agenți de poliție, care constituie poliția judiciară a Direcției Naționale Anticorupție, precum și specialiști în domeniul economic, financiar, bancar, vamal, informatic și în alte domenii.

Prioritățile viitoarei echipe de conducere a Direcției Naționale Anticorupție trebuie să aibă ca punct de plecare diagnoza instituției, pornind de la evaluarea realistă a situației actuale.

În acest mod, pot fi determinate domeniile în care este necesară continuarea direcțiilor de dezvoltare anterioară și pot fi determinate oportunitățile care pot fi exploatate în viitor și eventualele vulnerabilități sau amenințări care trebuie avute în vedere de viitorul procuror șef al Direcției.

Diagnoza organizațională trebuie să aibă în vedere:

- competențele Direcției Naționale Anticorupție și atribuțiile procurorului șef, așa cum sunt prevăzute în Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, în Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, precum și în Regulamentul de ordine interioară al DNA;

- prioritățile de politică penală ale statului român, asumate prin Strategia Națională Anticorupție 2012 – 2015;

- angajamentele specifice asumate prin Tratatul de Aderare a României la UE și recomandările formulate în Rapoartele Comisiei Europene privind progresele realizate în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare.

Pe baza acestor repere pot fi stabilite principalele direcții de dezvoltare ulterioară, din perspectiva priorităților de acțiune și a managementului de resurse umane sau a celui financiar.

Din perspectiva funcției de procuror general al Parchetului de pe Înalta Curte de Casație și Justiție pe care am exercitat-o în perioada octombrie 2006 – octombrie 2012, apreciez că rezultatele obținute în ultimii 6 ani de Direcția Națională Anticorupție relevă o instituție matură, care a performat în mod constant, în condiții extrem de dificile.

În același sens s-au pronunțat și experții Comisiei Europene care au monitorizat în această perioadă evoluția sistemului judiciar român și care au afirmat că rezultatele Direcției Naționale Anticorupție reprezintă ”unul dintre cele mai semnificative progrese înregistrate de România de la aderarea la Uniunea Europeană”.¹

¹ Raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate de România în perioada 2007 – 2012 în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare din iulie 2012.

Datele statistice² ale Direcției arată o creștere constantă în acești ani a numărului de inculpați trimiși în judecată, diversificarea domeniilor de activitate din care aceștia provin și complexitatea dosarelor.

În anul 2012 au fost trimiși în judecată 828 de inculpați, un număr semnificativ având în vedere competența specifică acestui organ de urmărire penală. Procentajul cauzelor soluționate prin rechizitoriu a crescut în ultimii ani, ceea ce relevă o proactivitate a procurorilor, iar faptul că o treime din inculpați au fost arestați preventiv, arată că s-a acționat cu fermitate, instanțele de judecată apreciind aceste fapte ca având o gravitate sporită.

O mare parte dintre inculpații trimiși în judecată și condamnați în cauzele instrumentate de DNA au deținut funcții de conducere în guvern, în administrația locală, în justiție sau în armată, ceea ce demonstrează că Direcția Națională Anticorupție și-a asumat rolul de combatere a corupției la nivel înalt³.

Procurorii DNA au reușit să identifice și să elimine rețele întregi de funcționari corupți, ceea ce a demonstrat că, în unele instituții, corupția are caracter sistemic și se impun măsuri ferme pentru stoparea acesteia.

Un aspect extrem de important constă în faptul că rechizitoriile procurorilor Direcției Naționale Anticorupție au fost confirmate de instanțe în ultimii ani crescând numărul de condamnări⁴.

Un alt domeniu în care Direcția Națională Anticorupție a obținut rezultate remarcabile este cel al recuperării prejudiciilor⁵.

² http://www.pna.ro/faces/bilant_activitate.xhtml?id=25.

³ Potrivit dispozițiilor legale, Direcția Națională Anticorupție este singura structură abilitată să desfășoare urmărirea penală a membrilor Parlamentului ori Guvernului și are competența de a investiga și alte persoane cu funcții importante sau cu atribuții de decizie, conducere ori control, la un anumit nivel, prevăzute expres și limitativ în Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.43/2002.

⁴ 743 persoane au fost condamnate definitiv, iar 709 nedefinitiv în cursul anului 2012.

⁵ În anul 2012 instanțele de judecată au dispus confiscarea și recuperarea produselor infracționale în sumă totală de 107.365.000 Euro, cu 172% mai mult decât în anul 2011.

O B I E C T I V E

• Raportat la aceste date, **principalul obiectiv al noii echipe de conducere a Direcției Naționale Anticorupție trebuie să fie asigurarea continuității și stabilității activității**, iar procurorul șef are un rol esențial în acest proces, prin definirea de priorități și aplicarea unor standarde de calitate și eficiență în activitate.

În condițiile în care, în calitate de procuror general am avut un rol semnificativ în conducerea Direcției Naționale Anticorupție prin intermediul procurorului șef, experiența dobândită îmi permite să asigur compatibilitatea dintre activitatea trecută și cea viitoare.

Prioritățile pe care le-am stabilit pentru activitatea Ministerului Public - îndeplinirea condiționalităților din Mecanismul de Cooperare și Verificare; menținerea fermității, evaluată prin numărul de rechizitorii și de inculpați arestați; creșterea eficienței în combaterea infracțiunilor de corupție, evaziune fiscală, contrabandă și spălare de bani; recuperarea prejudiciilor produse prin infracțiuni și transparența în activitate - care au fost deja integrate în activitatea Direcției Naționale Anticorupție - vor fi implementate și în perioada următoare și vor asigura continuitatea rezultatelor.

• În ceea ce privește **îndeplinirea măsurilor stabilite de către Comisia Europeană în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare a progreselor României**, voi urmări optimizarea activității pe următoarele priorități:

- investigarea cauzelor de corupție la nivel înalt;
- investigarea cazurilor de fraude și conflicte de interese în achizițiile publice;
- investigarea cazurilor de spălare de bani și infracțiunile îndreptate împotriva intereselor financiare ale Comunităților Europene;
- recuperarea pagubelor produse prin infracțiuni și confiscarea extinsă;

- identificarea cazurilor de practică judiciară neunitară în dosarele instrumentate de DNA și transmiterea acestora Procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea promovării recursului în interesul legii.

Având în vedere prioritățile și preocupările recente ale Comisiei Europene⁶, dar și actuala conjunctură economică, o atenție deosebită trebuie acordată faptelor care au ca efect diminuarea resurselor bugetare, cum sunt fraudele privind fondurile europene și achizițiile publice.

- Un factor important pentru rezultatele obținute de Direcția Națională Anticorupție a fost **caracterul proactiv al anchetelor, bazat pe exploatarea eficientă a informațiilor** pe care procurorii le-au obținut fie de la alte organe judiciare, fie de la ONPCSB, DLAF, SRI, DGA sau alte structuri operative. În acest sens, voi dezvolta un sistem de evaluare semestrială a modului în care au fost valorificate informările de la aceste structuri.

- Obținerea de informații de calitate, transmise în timp real, cu privire la posibile infracțiuni reprezintă o condiție esențială pentru depistarea faptelor de corupție, astfel încât este extrem de importantă **dezvoltarea cooperării cu furnizorii de informații și diversificarea posibilelor surse de informații.**

Din acest motiv, un mijloc important de asigurare a continuității este aplicarea în continuare a protocoalelor încheiate în ultimii ani de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție pe baza cărora se realizează schimbul de informații și extinderea colaborării cu toate structurile cu atribuții în domeniu.

⁶ La data de 12 iulie 2012 Comisia Europeană a emis propunerea de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin intermediul dreptului penal. Propunerea de directivă urmărește armonizarea reglementărilor în domeniul protecției intereselor financiare ale UE, introducerea unor noi fapte penale ce vor fi calificate ca aducând atingere intereselor financiare ale UE, îmbunătățirea măsurilor legale care pot crește gradul de recuperare a banilor publici ai UE și creșterea nivelului de conștientizare a reglementărilor în domeniul protecției intereselor financiare ale UE.

În vederea realizării priorităților pe care mi le-am asumat mai sus, este necesar ca structurile DNA să fie implicate activ în formatele de cooperare din cadrul **Grupurilor de Lucru Inter-instituționale și Grupurilor de Lucru Operaționale la nivel național și teritorial**⁷ constituite în baza Hotărârii CSAT nr.69 din 28.06.2010⁸ privind combaterea evaziunii fiscale și a Deciziei nr. 275 din 23 mai 2012 a Primului-Ministru privind înființarea **Comitetului interministerial pentru combaterea corupției, a criminalității organizate transnaționale și a formelor grave ale criminalității economice și financiare.**

În acest sens, voi adopta măsuri de dinamizare a cooperării DNA cu toate instituțiile cu responsabilități în cadrul respectivelor grupuri și comisii interinstituționale, în scopul identificării principalelor caracteristici ale fenomenelor evaziunii fiscale, corupției și criminalității organizate, stabilirii clare a responsabilităților în cadrul formatelor de cooperare, identificării priorităților acționale, organizării operațiunilor și evaluării performanțelor.

Intensificarea cooperării inter-instituționale pentru combaterea acestor amenințări se va realiza și prin actualizarea accesului comun la bazele de date specifice gestionate și administrate de către instituțiile de aplicare a legii cu atribuții în domeniu și acordarea drepturilor depline de interogare a unor baze de date necesare în investigarea acestui fenomen infracțional.

⁷ La nivel național s-a înființat **Grupul de Lucru Inter-instituțional pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (GLI)**, din care fac parte reprezentanți ai Ministerului Public, Ministerului Administrației și Internelor, Ministerului Finanțelor Publice, Ministerul Justiției și Serviciului Român de Informații. La nivel teritorial, s-au înființat **Grupurile de Lucru Operaționale (GLO)** coordonate de GLI.

⁸ Hotărârea CSAT stabilește prioritățile și domeniile vulnerabile, respectiv:

- Prevenirea și combaterea evaziunii fiscale în domeniul producerii și comercializării **produselor energetice**;
- Prevenirea și combaterea evaziunii fiscale în domeniul comercializării produselor din **tutun**;
- Prevenirea și combaterea evaziunii fiscale în domeniul producerii și comercializării **mărfurilor agroalimentare**;
- Prevenirea și combaterea evaziunii fiscale în domeniul producerii și valorificării **alcoolului și băuturilor alcoolice**;
- Prevenirea și combaterea evaziunii fiscale în domeniul **transporturilor**;
- Prevenirea și combaterea evaziunii fiscale în domeniul **turismului**;
- Prevenirea și combaterea evaziunii fiscale în domeniul **construcțiilor și materialelor de construcții**;
- Prevenirea și combaterea evaziunii fiscale în domeniul **exploatării și prelucrării materialului lemnos**;
- Prevenirea și combaterea evaziunii fiscale în domeniul **utilizării forței de muncă "la negru" și "la gri"**.

Vor fi organizate întâlniri între șefii structurilor implicate în raport cu noile exigențe impuse la evaluarea situației operative în scopul inventarierii portofoliului de cauze penale dezvoltate în cadrul grupului, analizării practicii judiciare existente și coordonării muncii specifice în aceste formate de cooperare.

Totodată, structurile cu atribuții de prevenire a corupției din cadrul administrației, consolidate în conformitate cu Strategia Națională Anticorupție 2012 – 2015, precum și autoritățile care fac parte din Platforma de Cooperare a Autorităților Independente și a Instituțiilor Anticorupție pot deveni surse importante de informații cu privire la posibile infracțiuni de corupție, care trebuie exploatate.

Cooperarea internațională cu alte agenții de aplicare a legii trebuie, la rândul său, să servească obiectivului de obținere de noi informații cu privire la posibile infracțiuni de corupție. Există din ce în mai des situații în care autoritățile din alte state descoperă fapte de corupție săvârșite de companii străine pe teritoriul României, iar informațiile pe care le obțin pot fi folosite pentru identificarea și tragerea la răspundere penală a funcționarilor români corupți.

Direcția Națională Anticorupție a implementat un sistem informațional complex, alcătuit din date, informații, circuite informaționale, fluxuri și proceduri, mijloace de tratare a informațiilor, care este integrat în sistemul informațional al Ministerului Public, cuprinzând în plus informații specifice pentru competența direcției. Acest sistem va fi folosit ca un suport atât operativ, prin gestionarea și exploatarea informațiilor obținute din dosarele penale, cât și logistic, fundamentând viitoarele strategii și priorități.

• De asemenea, **activitatea instituției trebuie dezvoltată în continuare, folosind oportunitățile nou apărute în urma evoluțiilor legislative sau asimilând practica recentă a organelor judiciare.**

Dezvoltarea și implementarea **strategiilor locale anticorupție** la nivelul Ministerului Public, urmare unui ordin al procurorului general din anul 2008, a

demonstrat un spor de eficiență atunci când fenomenul corupției este abordat în mod strategic, în special în zonele de activitate în care acesta are un caracter predictibil. Această abordare presupune ca prioritatea organului judiciar să fie identificarea fenomenelor sistemice de corupție, nu doar a faptelor individuale, printr-o analiză permanentă a riscurilor.

Strategiile au fost aplicate inițial la nivelul fiecărui parchet de pe lângă tribunal, care a realizat o analiză de risc a instituțiilor publice din fiecare județ, pentru identificarea factorilor de risc incidenti, având în vedere specificul zonei, și a stabilit domeniile cu caracter prioritar, respectiv instituțiile vulnerabile aflate în zona sa de competență. Totodată, fiecare unitate a monitorizat aceste domenii prioritare, prin exploatarea sistematică a surselor deschise și închise de informații.

Implementarea strategiilor locale a determinat creșterea numărului de investigații proactive de o complexitate sporită care privesc domeniile prioritare, precum și a numărului de inculpați trimiși în judecată, rezultate remarcate de către experții Comisiei Europene.

Aceste evoluții impun extinderea acestei abordări strategice la nivelul serviciilor teritoriale din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, care trebuie să participe la conceperea și implementarea strategiilor locale, astfel încât prioritățile să fie unice.

Analiza de risc a ținut cont de predictibilitatea infracțiunilor economice prin examinarea factorilor de risc și a problemelor specifice, luând în calcul particularitățile zonei stabilite, cum ar fi proximitatea frontierei naționale (terestre sau portuare) ori activitățile economice predominante din respectivul județ.

Evaluarea s-a bazat pe datele culese de parchet în urma analizei informațiilor statistice, a informațiilor comunicate de structurile specializate în culegerea și prelucrarea de informații, a studiilor locale și naționale privind acest fenomen infracțional și a datelor din surse deschise sau oficiale, nelimitându-se însă la acestea. Pe baza analizei de risc, fiecare parchet a stabilit sectoarele prioritare pentru a direcționa resursele disponibile în principal către acestea.

Instituțiile cu risc sporit de corupție din raza unei unități teritoriale sunt aceleași pentru toate organele de urmărire penală, iar prin punerea în comun a informațiilor deținute de serviciile teritoriale DNA și DIICOT, de celelalte unități de parchet, de poliție și de furnizorii de informații se poate realiza o exploatare mai eficientă a acestora, astfel încât să fie determinate zonele vulnerabile și să fie canalizate resursele investigative în aceste direcții.

Spre exemplu, specificul județului Constanța face ca principalul risc infracțional să fie legat de activitatea desfășurată în port, după cum specificul municipiului București și al zonei limitrofe determină un risc semnificativ cu privire la activitatea de evaziune fiscală și cea de control a organelor fiscale. Rechizitoriile unităților de parchet din aceste zone nu reflectă însă în mod suficient ponderea pe care o au activitățile menționate în fenomenul infracțional real, astfel încât este nevoie ca activitatea de investigare să pornească de la fenomenul general spre fapte determinate. Acest lucru poate fi realizat prin identificarea modelelor de săvârșire a infracțiunilor într-un port și a categoriilor de persoane ale căror atribuții le fac vulnerabile la fapte de corupție, iar pornind de la aceste elemente să fie identificate faptele concrete.

În acest sens, va fi necesară o cooperare cu **Grupul de Lucru Porturi Constanța (GLPC)** înființat în baza Hotărârii CSAT nr.38 din 22.03.2011 privind cunoașterea, prevenirea și combaterea fenomenului infracțional la nivelul porturilor maritime⁹.

Principiile de organizare și funcționare a activității de prevenire și combatere a evaziunii fiscale și contrabandei în zona porturilor de la Marea Neagră sunt aceleași ca și cele din Hotărârea CSAT nr. 68/2010¹⁰.

⁹ Urmare a constatărilor că prin gravitate, modalități de manifestare, repetabilitatea acțiunilor, crearea unor canale ilegale de introducere și distribuție ilegală de mărfuri prin intermediul porturilor de la Marea Neagră se cauzează prejudicii importante bugetului general al statului, fiind lezate grav valori de securitate națională a fost adoptată Hotărârea CSAT nr.38 din 22.03.2011 privind cunoașterea, prevenirea și combaterea fenomenului infracțional la nivelul porturilor maritime.

¹⁰ Aceleași priorități ale instituțiilor implicate, același plan și indicatori comuni de evaluare a activității în acest segment.

• Prevederile legale nou adoptate cu privire la confiscarea extinsă și practica recentă a Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la caracterul autonom al infracțiunii de spălare de bani reprezintă oportunități care pot crește eficiența Direcției Naționale Anticorupție.

Faptele care intră în competența Direcției sunt susceptibile a fi săvârșite în mod repetat, iar posibilitățile organelor judiciare de a dovedi întreaga activitate infracțională a unui funcționar corupt sunt în mod inerent limitate. Din acest motiv, în practică apar în mod frecvent situații în care un inculpat cercetat pentru o infracțiune de corupție deține bunuri care depășesc cu mult veniturile sale legale.

Aplicarea consecventă a instituției confiscării extinse și extinderea cercetărilor cu privire la fapte de spălare de bani reținute în mod autonom permit confiscarea tuturor bunurilor care au o origine infracțională, chiar și atunci când aceste bunuri nu reprezintă obiectul infracțiunii pentru care se dispune condamnarea.

O asemenea abordare poate avea ca efect limitarea fenomenului infracțional, având în vedere că de multe ori confiscarea reprezintă o sancțiune mai eficientă decât condamnarea unei persoane care își păstrează bunurile.

Totodată, aplicarea frecventă a prevederilor referitoare la confiscarea extinsă va duce la conștientizarea de către public a importanței acestor prevederi și va determina persoanele care săvârșesc infracțiuni de corupție să caute modalități prin care să ascundă originea infracțională a bunurilor. Această împrejurare va duce la creșterea numărului de infracțiuni de spălare de bani care pot fi identificate, iar organele de urmărire penală trebuie să fie pregătite, logistic și strategic, să răspundă acestei evoluții.

În același timp, procurorii Direcției Naționale Anticorupție trebuie să păstreze ca o prioritate instituirea măsurilor asigurătorii, iar pentru a avea finalitate în acest demers este utilă formarea în cadrul DNA a unei structuri specializate formate din

polițiști având ca atribuții principale realizarea de investigații financiare pentru identificarea bunurilor persoanelor cercetate care pot fi sechestrate.

Totodată, se va implementa și la Direcția Națională Anticorupție Ordinul¹¹ procurorului general privind desfășurarea activităților prealabile luării măsurilor asiguratorii în cauzele penale, care prevede o procedură standardizată ce se aplică în toate cauzele penale pentru identificarea bunurilor care pot fi indisponibilizate pe baza unui chestionar listă care acoperă principalii pași ai unei investigații financiare.

• **Intrarea în vigoare a noilor coduri poate reprezenta o altă oportunitate de dezvoltare a activității Direcției Naționale Anticorupție**, având în vedere prevederile cuprinse în aceste acte normative cu privire la tehnicile speciale de supraveghere și cercetare, instituții folosite în mod frecvent în investigarea faptelor de corupție.

Noile prevederi, în forma prevăzută în proiectul Legii de punere în aplicare a Codului de procedură penală elaborat de Ministerul Justiției, extind instrumentele disponibile pentru procurori, în special cele referitoare la investigatorul sub acoperire și la instituția constatării unei infracțiuni de corupție sau a încheierii unei convenții (denumită în proiect participarea autorizată a organului judiciar la săvârșirea unei infracțiuni în vederea obținerii de probe).

La intrarea în vigoare a noilor prevederi procurorii vor trebui să fie familiarizați cu aceste instituții, astfel încât activitatea să se poată desfășura fără sincope.

Din acest motiv, în afara programelor de pregătire profesională ale Institutului Național al Magistraturii, este important să existe și forme proprii de pregătire, axate pe instituțiile procesuale care apar în mod frecvent în activitatea Direcției Naționale Anticorupție.

¹¹ Ordinul nr.637/C/2011

Formele de pregătire profesională proprii se vor organiza nu numai cu procurorii și polițiștii DNA, ci și cu procurorii ai celorlalte structuri de parchet, judecători, specialiști.

• **Un alt obiectiv important constă în consolidarea și apărarea statutului procurorului.**

Independența procurorilor este un principiu consacrat în toate documentele internaționale care au încercat să stabilească standarde generale în acest domeniu, precum Principiile orientative ale ONU cu privire la rolul procurorilor, Standardele de Responsabilitate Profesională elaborate de Asociația Internațională a Procurorilor sau Recomandarea nr.19/2000 a Comitetului de Miniștri din cadrul Consiliului Europei.

Respectarea acestuia reprezintă o condiție esențială pentru asigurarea imparțialității activității Ministerului Public și protejării procurorilor față de eventuale tentative de influențare a desfășurării anchetelor, în special în cazul investigațiilor în legătură cu fapte prevăzute de legea penală săvârșite de reprezentanții celorlalte puteri constituționale.

Cea mai mare amenințare la adresa funcționării Direcției Naționale Anticorupție este reprezentată de posibilele presiuni (de regulă din afara sistemului judiciar) urmărind limitarea independenței procurorilor.

O structură care are drept prerogative legale combaterea corupției la nivel înalt se confruntă în mod inerent cu critici dinspre diverse segmente socio-politice și personalități ale vieții publice, motiv pentru care **unul dintre obiectivele mele prioritare va consta în apărarea statutului procurorului anticorupție și consolidarea independenței sale față de orice ingerințe externe.**

Până în prezent, au existat situații în care reprezentanții altor puteri au făcut declarații care au fost interpretate de Consiliul Superior al Magistraturii drept ingerințe în activitatea magistraților sau au solicitat audierea procurorilor în

Parlament, care a fost la rândul ei considerată incompatibilă cu principiul separației puterilor în stat.

Procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție trebuie să aibă un rol esențial în garantarea independenței procurorilor din subordine prin reacțiile prompte cu care trebuie să răspundă oricărei posibile ingerințe.

În apărarea acestui principiu, printre prioritățile exercitării mandatului de procuror șef, va fi respingerea oricăror intenții sau acțiuni care pot aduce atingere statutului constituțional al procurorilor sau care vizează discreditarea ori intimidarea acestei categorii profesionale.

În același sens am acționat și din calitatea de procuror general. Am să continui să resping solicitările comisiilor parlamentare de audiere a unor procurori în legătură cu anchetele pe care le efectuează și am să solicit intervenția Consiliului Superior al Magistraturii pentru apărarea reputației profesionale a procurorilor la adresa cărora se vor face afirmații defăimătoare de către unii reprezentanți ai legislativului sau executivului.

• Un punct slab în situația actuală a direcției, pe care intenționez să o analizez cu prioritate, este reprezentată de situația resurselor umane.

Majoritatea funcțiilor de conducere din cadrul Direcției sunt vacante. Din această perspectivă, un obiectiv imediat este configurarea echipei manageriale, prin numirea în aceste funcții a unor procurori cu rezultate deosebite și capacități manageriale dovedite, a căror expertiză să garanteze atât continuitatea activității, cât și compatibilitatea cu viziunea managerială și prioritățile noului procuror șef. Propunerile pe care le voi formula vor îndeplini aceste exigențe, întrucât am în vedere, în principal, persoane care au făcut parte din actuala echipă de conducere a Direcției Naționale Anticorupție, precum și din echipa managerială a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Pe de altă parte, la sfârșitul anului 2012 aproape 10% din funcțiile de procuror erau vacante. Stresul pe care îl presupune funcția de procuror în cadrul unei structuri specializate și presiunile exercitate în spațiul public asupra acestor persoane au determinat în ultimii ani dificultăți în recrutarea unor procurori cu pregătire și experiență relevantă.

Identificarea măsurilor care să redea atractivitatea funcției de procuror în cadrul Direcției Naționale Anticorupție va reprezenta astfel o provocare pentru procurorul șef, în cooperare cu viitorul procuror general, cu Consiliul Superior al Magistraturii și cu Ministrul Justiției.

O posibilă soluție este întărirea cooperării cu parchetele de pe lângă tribunale, având în vedere că prin crearea rețelei procurorilor specializați din aceste unități a apărut o resursă suplimentară din rândul cărei pot fi identificați viitorii procurori anticorupție.

• **Un alt obiectiv constă în îmbunătățirea comunicării publice și a relației cu mass media.**

Facilitarea accesului mass media la informațiile de interes public din activitatea procurorilor este o condiție obligatorie pentru creșterea încrederii cetățenilor în instituția Ministerului Public și edificarea unei imagini corecte a statutului și rolului acestei categorii de magistrați în ansamblul sistemului judiciar românesc¹².

Din aceste considerente, dezvoltarea unei activități de comunicare publică prin care să fie asigurată transparența activității, însă cu protejarea aspectelor confidențiale presupuse de unele proceduri penale, a reprezentat o prioritate a

¹² Rezultatele unui studiu realizat la solicitarea Ministerului Public au relevat influența covârșitoare a mass media asupra modului în care este apreciat sistemul judiciar. Doar 6% dintre respondenți află informații despre activitatea procurorilor din experiența proprie și doar 2% au fost implicați într-un dosar penal, pe când 93% obțin asemenea informații prin intermediul mass media audio-vizuală și 41% din presa scrisă.

mandatului de Procuror General și va constitui o dimensiune importantă a activității de management din perspectiva funcției de procuror șef la DNA.

Se va continua implementarea regulilor și principiilor de realizare a comunicării cu presa potrivit Ordinul Procurorului General nr.116/2007 și a „Ghidului de bune practici pentru cooperarea între instanțe, pachetele de pe lângă acestea și mass media”, adoptat de Consiliul Superior al Magistraturii prin Hotărârea nr.482 din 01.06.2012¹³.

Ordinul Procurorului General a vizat acordarea unui acces egal la informații, pentru toate instituțiile mass media și eliminarea scurgerilor de informații sau a practicii așa-zisei „comunicări pe surse”.

O posibilă vulnerabilitate ce ține de comunicarea publică constă în acuzațiile cu privire la transmiterea neautorizată a unor informații din dosare. Pentru a elimina orice suspiciuni, comunicarea publică se va realiza exclusiv prin Biroul de presă și documentele din dosarele penale se vor face publice în forma și la momentele procedurale stabilite în Ghidul de comunicare publică al CSM. Totodată, se va implementa un mecanism prin care procesele verbale de redare a convorbirilor telefonice vor avea un regim special, folosind autoritatea de emiteră de certificate digitale deja existentă, astfel încât fiecare persoană care accesează aceste documente să folosească semnătura electronică, pentru a putea stabili astfel sursa unor eventuale documente apărute în presă.

Se va implementa și la DNA procedura standardizată de soluționare a petițiilor și cererilor către justițiabili/alte instituții adoptată prin emiterea Ordinului privind aprobarea Ghidului privind activitatea de soluționare a petițiilor de către parchetele din cadrul Ministerului Public¹⁴. Ordinul reglementează metodologia de soluționare a petițiilor, modul de opisare, modul de aranjare a actelor lucrării și nota privind

¹³ Întrucât Ghidul avea caracter de recomandare pentru magistrați, documentul a fost însușit prin Ordinul nr.117 din 11 iulie 2012 al Procurorului General, devenind astfel obligatoriu și va avea ca rezultat unificarea practicii de comunicare publică la toate structurile Ministerului Public.

¹⁴ Ordinul nr.33 din 21 februarie 2012.

circuitul lucrărilor, stabilind peste 50 de modele de soluționare a petițiilor. Implementarea acestui ordin a generat o practică unitară în ceea ce privește modul de soluționare a petițiilor (sesizări, reclamații, memorii și cereri), dar și o verificare mai atentă a acestora, în așa fel încât să scadă numărul acțiunilor în justiție îndreptate împotriva Ministerului Public.

- O preocupare distinctă va fi cea referitoare la **creșterea calității în activitatea de urmărire penală.**

Procentul achitărilor dispuse de instanțe în dosarele Direcției Naționale Anticorupție, de aproximativ 10%, deși mai mare decât pentru celelalte parchete, este pe deplin explicabil având în vedere dezincriminarea unor fapte penale, complexitatea cauzelor instrumentate de structura specializată și dificultatea administrării probatoriului. Totodată, acest procent este semnificativ mai mic decât cel înregistrat în majoritatea statelor de drept, fiind o consecință inevitabilă a unui sistem judiciar în care instanțele realizează un adevărat examen critic al afirmațiilor acuzării.

Se va continua analizarea tuturor cauzelor care au dus la soluții de achitare, iar rezultatele analizei vor fi avute în vedere la evaluarea activității procurorilor care au întocmit astfel de dosare, dar și al procurorilor ierarhici superiori care au vizat pentru legalitatea soluțiilor.

La toate aceste priorități se vor adăuga și prioritățile stabilite de Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, iar relația cu acesta trebuie să fie o relație corectă, axată pe aplicarea legii și eficiență.

*

* *

Calitatea deținută până în prezent, de procuror general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, mi-a permis să cunosc foarte bine activitatea Direcției Naționale Anticorupție, cu plusurile și minusurile ei.

Acest plan managerial conține, în esență, principalele direcții de acțiune și priorități pe care le voi urmări în activitate, urmând să aplic principiile de management și să-mi utilizez experiența, pe de o parte, de procuror și, pe de altă parte, de manager pentru eficientizarea activității DNA.

Experiența managerială câștigată prin exercitarea atribuțiilor de procuror general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție timp de 6 ani este o premisă favorabilă pentru a conduce Direcției Naționale Anticorupție și pentru a crește eficiența și calitatea activității acestei structuri specializate.
